

Creștințel

DUPĂ UN AN

„Chemat prin grația lui Dumnezeu în voința națională a fi urmașul Marelui Intemeetor—care Mi-a lăsat ca sfântă moștenire simțământul de iubire și credință al unui întreg popor—găsesc în dragostea Mea pentru neam puterea de a păși, fără șovăire, spre îndeplinirea Marelui, dar grelei Mele sarcini».

Cu aceste cuvinte urca Regele Ferdinand, în toamna anului 1914, treptele tronului Țării românești.

Prins nemilos în frământările vieții neamului, intrat în vârtejul năprasnic al evenimentelor, în sbuciumul cotidian al sufletelor, Marele Rege Ferdinand I a trăit o viață de martir. Toate necazurile unui neam oprit, toate aspirațiile înăntașilor, toată tălăzuirea gravă de dureri profunde, țesute cu bucurii scilipitoare și întrezărite cu o jumătate de veac înainte, i-au fost hărăzit Lui, i le-a îngrămădit destinul Lui, în curgerea precipitată a celor 13 ani de domnie glorioasă și umilă...

Fiecare zi din cei 13 ani de domnie, îi aducea o nouă surpriză.

Fiecare clipă—o nouă primejdie și un nou sbucium sufletesc.

Fiecare moment—o nouă răspândire pe care trebuia să pășiască.

După pierderea dureroasă a unchiului său, a avut bucuria deținerii destinului Țării. După tragedia și vișoroasa pribegie din Moldova—când dacă ceilalți pribegi pierdeau câte un câmin, El singur pierdea o jumătate de țară—a avut strălucita biruință dela Mărășești. După eroica ierfă a sutelor de mii de vieți, risipite pe pământul Patriei, a avut fericita bucurie a încoronării în cetatea lui Mihai Viteazul. Și o ultimă eroică strângere de inimă i-a fost dat să mai îndure înainte de a pleca în ceturi, lângă martiri—după glorioasa închiegare definitivă a României Mari: renunțarea principeului Carol.

Se vedea că așa i-a hotărât destinul, acestui mare inițiat al suferinții omenesci: să nu cunoască marea bucurie, decât după ce a golit paharul amar al durerii. El s'a identificat așa de bine cu aspirațiile, cu nevoile, cu bucuriile și cu durerile neamului nostru, încât s'a simțit una cu el—un singur trup cu un singur suflet—in tumultul decastrărilor, cași în izbucnirile gloriei.

Vineri 20 Iulie s'a împlinit un an dela moartea martirului Neamului românesc. „La mormântul Regelui Ferdinand, generații de-arândul vor primi nu numai o vovodală lecție de politică națională; vor primi și o lecție pe eroică acceptare a suferinții—o mare, o înălțătoare lecție umană.

Să i dea Dumnezeu odihnă, Lui care în viață nu i-a fost îngăduit să o cunoască». C. N. TURCU

CRIZA MORALĂ

Suntem, cu toții, martorii oculari ai unui nenorocit deceniu de frământări surde, de izbucniri vijelioase și de dibuiri nesigure, întru căutarea unui reazim, unui punct de sprijin, unei restaurări morale, pentru reabilitarea bunurilor etice fundamentale—singurele care creiază ordinea și disciplina în oropsita viață umană.

Perturbările groaznice ale războiului mondial, au fost așa de profunde, au lăsat urme atât de adânci și dureroase în mecanismul vieții sociale—a vieții omenesci, în genere—încât cei ce au supraviețuit marelui dezastru, cei ce au sfidat rânjetul morții dealugul tranșelor, cei ce au rezistat arșii nemiloase a zilelor fierbinți de vară și biciuirilor usturătoare ale viscolului, cei ce, într'un cuvânt, au biruit moartea și grozăviile celui mai groaznic război din câte au fost, vreodată, pe lume, au ajuns—la capătul biruinței, la ținta visului de aur al strămoșilor—prin o ultimă încordare a energiei tinerești, istoviți de putere, despoiați de forțe creatoare și sărăciți de elan și avânt.

Și e drept să fie așa. Ei au făcut cel mai formidabil efort întru împlinirea visurilor în care au fost crescuți. Ei și-au făcut mai mult decât datoria. Ei au înscris, în altarul patriei, cea mai strălucită sărbătoare a neamului nostru.

Dar, eroica sărbătoare a celei mai sublime generații de jertfă, a amestec pe cealaltă generație: generația inlocuitoare—generația de după războiu. (Nu mă gândesc numaidecât la cei tineri.) De zece ani, această generație, trăiește într-o mahmureală continuă, într-o toropeală permanentă. De zece ani privește la dezastrul, la răsturnarea, la explozia nenorocită

pe care a produs-o războiul, în angrenajul complicat al vieții sociale. De zece ani generația aceasta, destinată reinținerii cadrelor de viață, restabilirii ideii de ordine și disciplină, reabilitării principiilor etice—fundamentale oricărei conveștiri interindividuale, privește uluită, cum munca se răsplătește cu sărăcie, respectul legii cu ilegalitatea, impertinența cu admirație, meritul cu dispreț și pismuire, iubirea cu ură, dreptatea cu nedreptate, mila cu salbăcie....

Și de zece ani, generația tânără, crește în această mentalitate, se hrănește în atmosfera ei și o slujește chiar cu credință.

O profundă criză și lipsă de disciplină morală tronează asupra tuturor manifestărilor vieții noastre sociale.

Vina a fost aruncată asupra școlilor. Ele dau drumul la serii întregi de neisprăviți mintali, la generații de semidocti pretențioși, la indivizi, biruiți de josnice instincte animalice, asupra cărora educația sufletească n'a înrăurit cu nimic. Poate că o parte din vină au și școlile, întrucât ele se interesează mai mult de educația intelectuală propriu zisă. Ori instrucția maselor populare nu-i tot una cu ridicarea lor morală; căci cultura morală—singura care are valoare omenească—nu este un simplu produs al culturii intelectuale.

Cultura morală—formarea caracterului—nu poate fi furnizată de nici unul din sistemele pedagogice existente.

Singură marea credință, poate rezolva acuta criză morală a vremurilor noastre.

C. N. TURCU

LIPSA DE CREDINȚĂ

Elementul care cimentează toate acțiunile omenesci și garantează soliditatea lor este credința. Puterea care dă viață sufletelor obidite și susține curajul celor întărite este tot credința. Prin ea durerile sufletești dobândesc ușurare iar bucuriile binecuvântare, legăturile între membrii familiei se păstrează și societatea progresează.

Câtă pustiire nu aduce lipsa de credință, în viața indivizilor și a societății! Nu pricinuesc mai mare prăpăd furtunile și uraganele în sânul naturii, ca lipsa de credință în Dumnezeu, în viața particulară și în relațiile sociale.

Lipsa de credință în Dumnezeu alungă, pe fiarele cu chip de om în desișul codrilor ca să răpească avuții și viața trecătorilor; și tot lipsa de credință împinge pe alt soi de bandiți din sânul societății să jăfuiască avuții țării, pentru delicia unei vieți desordonate și fără frâu.

Ce altceva a îndemnat pe doamna din localitate să se ofere pe ea sau pe protejată ei, numai pentru obținerea examenului de bacalaureat, decât absența oricărei muștrări de cuget, lipsa unei conștiințe morale, falimentul oricărei credințe religioase într'un Dumnezeu, care nu lasă nepedepsite încălcările poruncilor lui?

Ce altceva trădează bețiile și orgiile dela «Codel», din localitate, ca și din alte capiște idolești de desfrâu, desmățarea bețivilor din crâșme, nerușinările de pe străzile orașelor sau drumurile satelor, în nopțile bețiilor, decât totala lipsă

continuare pe pag. 2-a

Sufletul sateanului

de Pr. M. Gavrillescu

„Un poet își citea cu o vie emoție, câtorva amici, ultimul său poem religios. Cele mai nobile sentimente își găseau expresia în aceste versuri care creau o atmosferă sărbătorească în cercul restrâns de ascultători. Cineva bate timid la ușă. — Potel înțelegându-și fruntea nervos, își ridică glasul în credință ca oaspele va înțelege că nu era momentul să-l conturbe. — Se auzi a doua bătăie. — El se opri brusc din citit și deschise ușa cu un gest de impaciență.

O fetiță palidă apără, spunând că a fost chemată să duca lîngă la spălat. — „Vino, măine”, porunci el aspru și trînd ușa cu violență, apoi își relău cititul. — Ascultătorii turburați și ei, feră din nou răpiți de curgările și imaginiile superioare ale poeziei și transportați deasupra preocupărilor cotidiene.

Când a terminat, nu mai așteptau aplauzele. — După ce sorbi deliciul celor mai călduroase felicitări se duse la culcare.

În miezul nopții se trezi, cu impresia că cineva iar bate la ușă; deschide ușa dar nu vede pe nimeni, se culcă iar în vis îi apare fetița palidă care-l deranjase în cursul seara.

Ea intră în cameră, îi ia manuscrisul poemului și-l rupe în mii de bucăți; poetul voi să se scoale să-și adune comoara, dar o greutate de plumb îl reținu obligându-l să asiste mut la această operă de distrugere.” (F.)

*

Reintors din războiul pentru întregirea neamului, în caldul său cuib, sateanul nostru înzestrat de Dumnezeu cu o fire poetică, își povestea cu o vie emoție—epopeea națională fărînită de el, prietenilor săi care îngăjiseră de unica sa avere—vatra strămoșească.

Cele mai nobile sentimente răscolea această povestire și creă o atmosferă sărbătorească în jurul vetrei științe. — Dar în toiul povestirii, când

Citiți în pag. II și III activitatea Camerii de Agricultură din jud. Neam).

sateanul se transfigurase iar ascultătorii căzuseră în extaz, cineva bate timid la ușa satului; dar el transportat în sferele înalte a sentimentelor superioare, se întoarce nervos, își ridică mînios glasul, dînd a înțelege musafirului că nu e momentul să-i tulbure ceasurile liniștite. — (1919).

Se auzi o a doua bătăie—1920; sateanul oprindu-se brusc din povestire, deschise ușa satului și vede intrînd o „fetiță palidă”—politica—cea care-i spune că a fost chemată să-i ducă lîngă la spălat. — necazurile. „Vino, măine”, strigară toți satenii trînd stampilele cu violență, după care se relău povestirea epopeei științe.

Sateanul ca și ascultătorii captivați de imaginiile superioare ale epopeei, au uitat de preocupările cotidiene și n'au înțeles intențiile „fetei palide”.

Se termină povestirea, urmează felicitări, aplauze, — după care pornește obosit la culcare. — În timpul nopții.

continuare pe pag. 2-a

LIPSA DE CREDINȚĂ

continuare din pag. 1-a

de frica lui Dumnezeu și de rușine de oameni?

O frântură de cruce de mântuială, o vizită de formă la biserică odată pe lună, la câteva luni, sau pe an o rugăciune tremurată la un pericolasimt oare semnele unei licăriri de credință? Nu, ci ultimele ecouri slabe ale credinței de altă dată, amintirile fugare ale unei copilării credincioase din alte vremuri, pe cale de a se perde în zgomotele a-iurărilor — nelegiuirilor, atât a mai rămas din trecutul edificator de suflăte.

Adevărata credință se dovedește prin fapte de cinst și de corectitudine, prin stăruitoare îndepliniri ale postulatelor religiei noastre creștine ortodoxe, iar nu prin măimutărie sau înfricoșare de pedeapsa cerului numai în clipele de urgie și de grele cumpene.

«Necredinciosul Voltaire de frică și de durere se rostogolea în patul său de moarte, aci plângând, aci batjocorind numele lui Dumnezeu. Se îndoia ca un șarpe, pe care ar călea un picior și și-a sfâșiat corpul cu propriile-i unghii. Striga pe abatele Gautier, dar prietenii lui necredincioși au rămas nemișcați. A sosit ultima clipă. Un nou acces de disperare sună în urechile celor de față: «Simt o mână care m'a apucat și mă duce la judecata lui Dumnezeu». Apoi uitându-se cu privirea nemișcată înspre uși a zis: «Diavolul stă acolo, vroind să mă înșefce, îl văd, văd și iadul, ascundeți-mă de ele». Așa a murit. (P. Nilkes. Catehismul Necredinciosului).

Iată sfârșitul celor fără de credință!

Pătrudeți-vă sufletele de florul sfânt al credinței în Dumnezeu, urmați învățăturile Domnului nostru Iisus Hristos și dovediți-le în fapte. Fără credință vă prăbușiți în prăpastia peirei.

Vox Clamant

Prigonitii!?

VII

Dar să ne întoarcem la țara noastră și să judecăm pe Evrei, în lumina intereselor ei

În același ilustru discurs de care am pomenit filosoful Vasile Conta, ne arată că Evreii n'au avut o atitudine corectă și prietenească față de noi, în deosebite împrejurări excepționale și de importanță capitală pentru țara noastră. «Vă aduceți aminte, zice el, nu mai departe decât în 1868, când a fost neînțelegeră în chestiunea jidănilor dela noi. Toată presa jidovească, în care scrie alianța jidovească, toată s'a ridicat contra noastră și a spus minciunile și calomniile cele mai infame. Ce au făcut apoi membrii cei mai luminați ai alianței israelite, la congresul din Berlin? Au prezentat un memoriu în care spuneau minciunile și calomniile cele mai mari contra noastră. Vedeți dar că jidanii cei mai luminați și mai culti sunt incorijibili, incivilizabili, inasimilabili cu alte popoare. De un timp încoace se pare că alianța israelită ne-a luat ca obiectiv a tuturor atacurilor sale numai pe noi, ca și cum nu s'ar face nimic contra jidănilor în celelalte țări; și toate puterile alianței israelite, fie putere morală, fie putere bănească, a îndreptat-o întreagă numai în contra noastră».

De sigur că în vremea războiului din urmă mulți Evrei vor fi căzut jertfă timpurilor, dar pentru asta nu li se cuvin detiriamente de salvatori ai neamului, căci mai anul trecut generalul Alevea, fost subșef de stat major, spune că majoritatea Evreilor mobilizați au fost prizonieri și mai ales desertori de bună voie la inamic.

Îndată ce au început tratativele de pace, Evreii au pornit o vie propagandă ostilă nouă și'n acest scop s'a înființat la Paris un birou de propagandă evreiască împotriva României, intitulat „Bureau juif de Presse France”.

Când munca noastră a tuturor se îndreptă spre deșteptarea conștiinței naționale în Basarabia, Evreii comunați pregăteau mișcări anarhice și pe lista acuzațiilor complotului dela Tighina, judecați de curtea marțială a diviziei I în Februar 1921, figu-
rau nume ca acestea: Smil Riolin, Haim Bogopolschi, David Fairman, Liv. Kleimann, Israil Bacal, Zehman Goldstein, Moritz Schwarzburg, Leon Rubinstein și numeroși alții ejusdem farinae. În timpul acesta Max Goldstein cu alții asemenea, operau la București, unde atentatul monstruos dela senat a costat viața câtorva valoroși senatori.

Oare ziarul „Universul” n'a dovedit cu prisosință și temeinic anul trecut, obrăsnicia Evreilor din Basarabia, cari fac antiromânism?

Agresiunea dela Călărași, a cărei autori au fost Avram Kleiman, Iosif Solter etc. ofensa adusă familiei regale și autorităților, de evreii Moise Nudelman, Ițic Nudelman, Șloim Mendelsohn, caz, diferit curții cu jurați rolul funest al ligei culturale evreiești din Basarabia și Soc. Cercetașilor „So'imer Ateir” ne sunt cunoscute tuturor.

În Martie 1924, când sovietele susțineau campania împotriva României, în chestia Basarabiei, presa evreiască căuta să ne prezinte regimul din Rusia sub o înfățișare fericită, căci publicând interviul d-rei Arbore, încheie că în Rusia e adevărat rai.

Anul trecut pe când sărbătoriam încheierea tratatului de alianță cu Polonia, deputații evrei din acea țară în discursuri violente, afirmău că tratează cu dispreț și consideră drept o rușine alianța Poloniei cu România, unde Evreii sunt martiri. Când aveam nevoie de credit în afară și începusem negocieri pentru un împrumut, presa evreiască străină a deslănuțit o campanie viguroasă contra României. Așa Evreii de la Berlin, priu organul lor „Central Verein Zeitung”, după isprăvește șirul acuzațiilor calomnioase la adresa României, conchide că acestei țări nu trebuie să i se acorde nici o centime din împrumutul solicitat în străinătate căci nici nu merita, nici e solvabilă. Tot așa anul trecut Evreii din Palestina, au declarat boicot măr-furilor din România și au hotărât să nu mai călătorească cu vapoare românești. În felul acesta ne slujesc Evreii interesele în străinătate.

V.

MESCHINĂRII

La căpătâiul trist al decedatului confrate „Volta”, licărește — searbăd — cu ultime pâlpi de viață „Făclia”.

Aceas menire la naștere, aceas atitudine în efemera viață, același trist și binemeritat sfârșit: disprețul opiniei publice — arma cea mai ucigătoare...
Dumnezeu să le lerte, căci n'au știut ce fac.

O scăpare din vedere a făcut să apară în articolul „Unde ne sunt vișătorii”, numele lui Eminescu, în loc de Vlăduță.

Facem cuvenita rectificare.

Fără titlu

Mașina de curse spre Iași, părăsind Piatra-N. lăsând în urmă un nor subțire de colb.

În fundul mașinei, răsucind o țigară barosană, maistrul Sofin, începu să povestească.

— Ei, acumă, trebuie trecut la noi timpul. Să spun la d-vs. o povestă adevărată — și maistrul trase un fum din țigaretă..

— La Rosia, era de mult un boier bogat, tare bogat. Avea o moșie conac, acarete, nevastă frumoasă, bani mulți, hleba multă, vutcă și un cal frumos, forte frumos cal.

Acumă, boierul era plecat de acasă mai de multă vreme.

Într-o zi trimite el vorbă să-i vină argatul cu trăsura, nu erau trei nuri atuncea, căci voia să se întoarcă la moșie.

Face el argatul două zile și două nopți de drum și ajunge la boierul.

— Sărut mâna conașule.

— Bun Ivan! Ce mai este acasă sănătate, bucurie?

— Este bine conașule, este bine toate, toate foarte bine.. numai un cal cuțit la bucătaria stricat.

— Cum asta?

— Este stricat, dar nu vrut. Calul cel frumos la mata este perit tăind pielea la el, stricat cuțitul.

— Ce? A perit calul meu? Cum asta?

— Conașule perit, dar nu vrut. Conița la mata înbolnăvit rău, foarte rău și trimis la mine doctorul doctorii, dar repede — repede. Eu mănăat repede — repede calul, adu-mă doctorii, calul mort, conița murit.

— Vai de mine.. Cum asta Ivan?

Conașule, murit dar nu vrut. Conacul la mata luat tot foc, arde tot-tot, conița leșinat, înbolnăvit murit.. dar încolo, totul este bine conașule, toate — toate foarte bine.

Maistrul Sofin termină povestea trăgând ultimul fum din țigaretă.

Costach

Școli de conducători

și lucrări publice.

În București, Cluj, Cernăuți și Chișinău sunt școli de învățământ tehnic mediu, care formează imediat ajutoare ale inginerilor.

În 3 ani, elevii cu 7 și 8 clase care nu pot urma cursurile unei școli, au posibilitate să-și facă o profesie bună.

În școală, aceștia sunt admisi fără examen, nu plătesc nici o taxă și li se acordă bursă lunară între 1000 — 2500 lei.

Informații detaliate, sunt afișate la liceul „Petr-Rareș”.

SUFLETUL
SĂTEANULUI

continuare din pag. 1-a

în vis, vedea săteanul nostru că „fetița palidă” a intrat în casa lui cu gânduri satanice, vede cum poemul său e frânt în mii de bucăți, iar el stă ca legat și nu poate să și apere opera de la distrugere. — Viața sătenilor noștri, dinaintea războiului, a fost un adevărat poem religios; iar cea din timpul și primii ani de după război a fost o viață de epopee — Dar, „fetița palidă” — politica —, a fărâmițat sufletul sătenilor noștri în bucăți. În cât astăzi masa sufletească a satelor, își face impresia manuscrisului poetului, rupt în mii de bucăți. Despre isprăvile „fetiței palide”, în numărul viitor.

Preot M. GAVRILESCU

CAMERA DE AGRICULTURĂ

DIN ACTIVITATEA ANULUI 1928

Ziarul Avântul, în dorința de a aduce un folos real plugarilor din cuprinsul acestui județ, care, cu o adevărată bucurie citesc această toaie, curat românească, a găsit cu cale ca să se ocupe, cât posibil mai mult și de latura economică a județului și în special de agricultură, care este cea mai principală ocupație a locuitorilor din acest județ.

Pentru atingerea acestui scop am căutat să punem în discuție și să punem în discuție și să ne folosim cât mai mult de cunoștințele tehnice a personalului Camerei de Agricultură care, mai mult ca oricine, cunoaște starea reală a plugăriei ce se prac-

tică azi pe căile pe care orice plugar conștient trebuie să le urmeze pentru intensificarea producției agricole, și valorizarea muncii pe ce o depune fiecare pe ogorul său.

Astfel zilele acestea, având posibilitatea de a sta, un timp mai îndelungat de vorbă cu personalul Camerei, am putut să ne dăm seama despre foloasele reale pe care această instituție a adus și aduce agriculturii pe terenul practic, precum și de ceia ce această instituție urmărește pentru viitor.

Din discuția ce am avut-o, am extras următoarele:

Camerele de Agricultură sunt in-

stituții autonome, Ministerul Agriculturii lăsând la latitudinea comitetului de conducere de a și forma programul de activitate, și această lucră după un plan conceput pentru o întreagă regiune, întrucât necesitățile nu sunt aceleși în toate regiunile, nici chiar în același cerc de comuni.

Sunt singurele instituții care trec dela o activitate birocratică, la o activitate practică pe teren și care nu se ocupă decât cu problemele proprii agriculturii și apărarea intereselor agricultorilor în contra tuturor acelor care nu caută decât să trăiască pe spinarea lor.

Dacă Ministerul Agriculturii a lăsat la aprecierea Camerelor de Agricultură, mijloacele de acțiune pentru propășirea agriculturii, apoi tot e

Căldurile...

Of! Căldurile!.. Refrenul ce-l cântă, mereu, cu batista tamponându-și neconținut fruntea și tâmpile, cei ce sunt obiectul revanșei celor slabi și sufer de frig iarna!

Of! Căldura... Cel mai grozav anestezic al ideii! Aparatele, receptoare de impresii, refuză să mai funcționeze, iar centrele nervoase încețoază de a mai prelucra datele senzațiilor.

Începem să-i înțelegem pe bieții confrăți — cu reflex de bronz — ai lășepinei, a căror rețea de gânduri se încălzește de nedescurcat, când numără până la cinci!

Două atacuri simultane bietului creier: căldurile și examenele!

Cititul așează în pleoape plumb, cu efecte de morfină, iar examenele — prin prisma căldurii — apar în depărtarea toamnei niște elucubrații fantasmagorice!

Trupurile se descopăr darnice! Pe faldurile slăninii, cu epidermă de sudoare, lumina pune reflexe de pește sau șarpe argintat.

Căldura și radioviziunea vor accelera întoarcerea la primitivism.

Lumea va atinge un minim, numai așa având posibilitatea să ajungă maxime și asta fiind secretul eternizării vieții...

...Și tot căldura ne confirmă încă odată că nimeni nu-i profet, în... ziarul lui, chiar când profetia e dată sub rezerva probabilității.

Profetia D-lui Director (care scrie articolul de fond) al „Avântului”, că poate căldurile, cari au adus un fel de stabilizare politică, vor aduce-o și pe cea monetară, a devenit nesigurantă sigură...

Guvernul doarme întunecat... Staționizarea și împrumutul apar enorme de construit pe căldura asta... Dar, la toamnă... Da! Doarme... Visuri dulci, frumoase alterează cu unele urite...

Un leu voinic, blând, se gudură supus — sau unul cât roata carului — și înseninează o clipă niște buze ermetice închise; un colț de mustață se ridică încet, în tremurare fericită...

Altădată, unul furios și slab ca o vacă din cele șapte visate de Faraon, accentuiază culele întunecate de pe frunte...

...Și căldura, guvernul și stabilizarea nu fac altă decât să reediteze povestea cu căldura, Grivei și bordeiului... (pentru înțelegerea, respectați ordinea identificării personajilor).

VASILE DORNEANU

Citiți „Avântul”

a fost acela care prin legea de înființare a Camerelor le-a lăsat și sarcina de a-și strânge și mijloacele cu care să poată acționa pentru scopul ce și l-au propus, lăsându-le să-și strângă fondurile necesare numai din micile contribuțiuni cari li se întorc îndărăt sub diferite forme, în comuni.

Care este programul Camerei de Agricultură pentru anul 1928?

La această întrebare ni s'a răspuns următoarele:

Camera în acest an față de modelul ei buget, a întocmit un plan de lucru divizat pe trei secțiuni: agricolă, zootehnică și silvică, secțiuni puse sub conducerea directă a celor mai competenți în materie, Consilieri. Agricoli, Medici Veterinari și Ingineri Silvici.

1) Secția Agricolă și-a propus ca în cursul acestui an să facă următo-

EXPOZIȚIA ORFELINATULUI DE FETE

Conducerea înțeleaptă a Societății I. O. V. pentru educația orfanelor de război, luate sub ocrotirea sa, a transformat internatele pentru sălășuirea lor în școli de arte și meserii, înzestrându-le cu personal didactic și profesional, cu material didactic și cu ateliere speciale. Îndrumarea acestor fete în scopul amintit folosește în trei direcții: educația fetelor, câștigul societății și îndeplinirea înalțelor obligații naționale, față de urmașii celor mai scumpi fii ai neamului nostru — eroii.

Orfelinatul Iulia Antonescu din localitate, ca școală de arte și meserii, funcționează sub supravegherea d-nei Olga Sturza, Președinta Soc. I. O. V. regiunea Iași, cu concursul zilnic al D-lui Colonel Kiriac din localitate, Inspectorul acestei Soc. și își dezvoltă activitatea-i specială sub conducerea D-rei Directoare Ec. Constantinescu, ajutată de D-nele și D-rele profesoare, într'un mod cu totul mulțumitor. Expoziția de fine de an a lucrurilor celor 83 de orfane, deschisă în zilele de 15-16-17 Iulie a. c. în cele trei săli din localul școlii vorbește foarte elocvent despre rodnicia acestei activități.

Cele trei secții: gospodăria de sub conducerea D-nei Căpitan Timu, țesătoria de sub conducerea D-relor Gheorghide și Frunză și croitoria de sub conducerea D-relor Ionescu și Lăzărescu, au fost din belșug reprezentate.

Secția gospodăriei cuprinde bufetul, asortat cu diferite produse alimentare unele mai meșteșugit preparate ca altele. Mâncări, compoturi, dulceturi, torturi, pandispane, prăjituri, înghețate etc. pregătite de fete au fost mult apreciate și toate cumpărate de vizitatori, ceea ce dovedește prisosința meritelor profesionale și gospodărești ale D-nei Căpitan Timu.

Secția țesătoriei cuprinzând 9 covoare mari, persane și românești lucrate artistic și temeinic, plus 10-12 carpete, pernute pentru divanuri, pânzeturi brodate, sunt podoaba expoziției. Exactitatea cu care sunt lucrate și finețea materialului întrebunțat dovedesc adâncă pricepere și măiestrie a D-relor Gheorghide și Frunză și răbdarea migăloasă de care au dat dovadă elevele.

Secția croitoriei, cu rochiile frumoase, turnate pe manechinele nemisicate, ca niște santinele de pază, rochiile pentru copii și cusăturile românești dau încă o notă însemnată despre munca sistematică desfășurată la orfelinat.

Desemnul predat de D-na Colonel Marinescu, înfățișat prin garnituri de mobile pictate, un pat, o masă cu mai multe scaune, toate pictate cu motive naționale, ca și oalele și vasele cu flori, precum și modelele pe foi de bloc, ca motive pentru covoare, întregesc acest decor, vrednic de toată lauda și admirația tuturor.

Dacă expoziția de lucru se prezintă atât de bine, nu mă îndoiesc că și rezultatele cursurilor secundare predate de D-ra Directoare Ec. Constantinescu, D-na Brânză și D-ra Balănescu se vor fi ridicat tot la aceeași înălțime.

Laudă și mulțumire se cuvine tuturor ostentitoarelor pentru propășirea acestei instituții, ostentitoare între care și personalul ajutător neamintit își are partea lui de contribuție.

Preot GH. VERȘESCU

TRENUL

Piatra-N.-Tarcău

Deși prețul biletului Piatra-N.-Tarcău întrece pe acela al untului de recină sau al sării amare, totuși l-aș recomanda celor interesați, contra boalei ce v'a evocat-o pomenirea remediilor de mai sus.

Poezia administrării medicamentului, lipsa gustului amar, cred că prevalează chiar prețului superior... Dar nu de asta, vroiam să vorbesc.

Știm că trenul — pe lângă scopul înființării — este un avantaj enorm pentru personalul — de orice ordin — al societății.

Dar se 'ntâmplă — mai ales vara — că merge și multă lume străină cu el.

Fiind un apanagiu al personalului societății, nu-i putem impune ore regulate la plecare, acestea depinzând — natural — de interesul personalului menționat...

Dar s'ar putea face — cred — ca măcar în aceiași zi ora plecării să fie fixă... De ex.: dacă ți se spune că trenul azi pleacă la 8 să nu plece la 10 sau 11...

S'ar putea face — nu-i imposibil — ca și d-l Administrator sau d-l Primar etc. să-și amintească în același timp că au uitat să ia din țârg o portocală sau o lămâie și să nu se întoarcă pe rând, pentru ca trenul să aștepte numai odată și nu de mai multe ori...

Un călător

DELA TRIBUNAL

Infirmarya mandatelor de arestare

a d-lui Inginer Constantinescu și A. Iacobi

Mercuri 18 Iulie a. c. au venit spre confirmare două mandate de arestare, unul contra D-lui ing. Constantinescu și altul contra cărciumarului A. Iacobi din str. Cuza Vodă.

Cititorii cunosc cazul când d. ing. Constantinescu a întâlnit la cofetăria „Pekarek” pe fosta d-sale soție. Și în urma unor cuvinte murdare s'au luat la bătaie. Soția a făcut parchetului o plângere, arătând că fostul soț a amenințat-o prin scris cu moartea. D-l Ing. Constantinescu a fost arestat și după 24 ore i-a venit mandatul spre confirmare. Tribunalul sub președinția D-lui Alexandrescu, după o documentată pledoarie a D-lui Av. V. Șoarec infirmă mandatul.

Al doilea mandat emis contra soților A. Iacobi din str. Cuza Vodă după reclamația făcută de un consumator cum că fiind în cărciumă la sus zisii soți i s'a furat 5000 lei. În această cărciumă se petrec în adevar lucruri foarte suspecte; fapt care documentează darea lor în judecată. D-l Av. N. Ioaniu spune că reclamația contra cărciumarului nu este suficientă pentru a fi ținuti arestați căci se cer și dovezi și acestea lipsesc.

Cere infirmarya mandatelor, iar în cel mai rău caz a soției care are de îngrijit acasă 4 copii.

Tribunalul după o scurtă delibereare infirmă mandatele ambilor soți.

Rep.

Corpul Portărilor Trib. Neamț

Publicație de Vânzare No. 5082

Anul 1928 luna Iulie în 18 zile

În baza jurnalului Trib. Neamț s. II No. 5378/928 se publ. ca spre cunoștința generală că în ziua de 19 Septembrie 1928 de la ora 10 înainte, se va vinde prin licitație publică la fața locului în orașul Piatra-N. str. Cuza-Vodă la magazinul de manufactură al falitului Jean Mendel averea mobilă propriu-tate a acestuia, supusă vânzării, pentru îndeștula ea masei credite și care avere se compune din: marfă de prăvălie, anume specificată în inventarul aflat la dosarul acestui Tribunal s. II sub No. 3952/927.

Portărele I. DURAC

Secretar, Th. Ștefănescu

Dos. No. 3952/927

rele lucrări:

a) Să îmbunătățească starea izlazurilor comunale, dându-le o îngrijire mai aleasă și însămânțând suprafețe întinse cu plante furajere, lucernă, trifoi, borceag și în special plante din acelea ce prin cultivarea lor nu secătuesc pământul ci din contra îl aduc într-o stare mai bună de cultură.

2) Să preschimbe în parte sămânța agricultorilor, care azi lasă foarte mult de dorit. Fiind un amestec de varietăți și mai mult, un amestec chiar de plante căci de multe ori te întrebă ce culegi grâu sau secară, etc.?

Această sămânță urmând a se procura chiar din județ, de la anumiți agricultori mari, care fac culturi model, și a nu se aduce și împărți semințe din regiuni depărtate ce cu greu s'ar alimenta într-o regiune ca a noastră, care diferă mult ca climă și sol, față

de regiunea, lăsând ca să se facă mai întâi încercări în mic, în câmpurile de experiență de la noi, cu astfel de semințe, și care înmulțindu-se și aclimatizându-se să se împartă apoi mai departe.

Tot pentru îmbunătățirea culturilor s'a mai propus de a se cumpara un număr de trioare, care împreună cu cele 23 existente să poată curăți cerialle pentru însămânțat.

Pentru deprinderea agricultorilor de a lucra cu mașini agricole, s'a propus de a se forma cel puțin în fiecare comună dacă nu v'a fi posibil în fiecare sat: câte un centru de mașini agricole; centru care să fie înzestrat cu un trior, o mașină de semant, grăpi sistematice și pluguri desfundătoare.

Pentru desțelenirea întregii suprafețe de terenuri și pentru aduce-

rea lor în cultură s'a propus ca chiar din această toamnă să se cumpere de Cameră două tractoare sistematice care pe lângă că vor pune în cultură izlazurile Comunale dar vor face arături adânci și pe ogoarele sătenilor.

Intrucât Județul Neamț în o bună parte a lui este deluros și, pe alocurea cu pante din acelea în care o arătură aproape nu e cu putință, s'a propus ca, cu buna voință populației și administrațiilor comunale, aceste terenuri să se valorifice, înființându-se livezi de pomi fructiferi, și mai ales livezi de pruni, care ar reuși foarte bine în această regiune

VA URMA

Citiți și răspândiți

„AVÂNTUL”

Repausul Duminical

„Sfințește ziua domnului: șase zile să lucrezi iar a șaptea s'o serbezi”—sună una din cele zece fundamentale porunci, dăruite — de Dumnezeu — veșnic răstăcitorilor oameni de pe pământ. Biblia ne povestește, că a fost — în ziua aceea, când Moisi primia, sus în vârful muntelui Sinai, tablele legii — o înspăimântătoare risipă de fulgere orbitoare, de trăsnete groaznice și o nesfârșită revărsare de ploier torențiale, din imensitățile cerului.

Poate Dumnezeu a vrut astfel — să dea mai multă autoritate legilor fundamentale ale etice umane — știind că oamenii, creațiile sale, sunt cele mai recalitrante ființe pământene. Sau poate Moisi, însuși, a ales o astfel de zi, sperând că numai așa va reuși să-și domolisască supușii răzvrătiți.

Și oamenii, au îndeplinit — de-a lungul veacurilor — multă vreme imperativul celor zere porunci.

Dar vremurile s'a schimbat mult. În omenire nu mai domnește moralitatea, credința, respectul legilor, respectul adorării divine.

În omenire tronează, azi, despotie, goana neîncetată după îmbogățire — cu toate mijloacele ei josnice de realizare: invidia, ura, bestialitatea, jaful, acapărarea, etc. și ignorarea completă a legilor divine și umane,

Nu ne vom duce prea departe pentru ilustrarea faptelor. Orașul nostru este unul din cele mai bune exemple. Nici o Duminică și nici una dintre celelalte sărbători ale repausului duminical nu sunt respectate. Și nu sunt respectate mai ales, de cei străini de credința noastră. Aceștia ne jignesc morală și crezul nostru strămoșesc, lăsându-și tarabele lor deschise, atelierelor lor în sgomotul surd al mașinelor și al loviturilor de ciocan, birourile în plină activitate.

Noi știm că există o lege a repausului duminical. Cerem imperios aplicarea ei asupra oricărui va fi prins că n'o respectă. Dar o aplicare cu toată severitatea.

Dura lex, sed lex.

STRSZKY

PRIMARIA ORAȘULUI PIATRA

No. 6130 din 13 Iulie 1928

La 28 Iulie 1928 ora 11 a. m. se va ține licitație în camera acestei Primării pentru procurarea cantității de 40000 (patru zeci mii) kgr. lân necesar animalelor dela toate serviciile comunei.

No. 6352 din 17 Iulie 1928

La 28 Iulie 1928 ora 11 a. m. se va ține licitație în camera acestei Primării pentru antrepriza curățirii latrinei-ilor, clăzilor, etc. proprietățile publice și particulare din acest oraș, pe timp de trei ani dela data semnării contractului.

p. Primar, C. DUMITRIU

p. Secretar, Gh. Corrig

Diverse

„Lumea” dela Iași ne aduce vestea că s'au semnat convențiile de împrumut pentru stabilizarea leului. Împrumutul în sumă de 40 miliarde lei va fi contractat cu grupuri financiare franceze, engleze, americane.

Publicul pietrean, profund indignat de atitudinea necuviincioasă a celor câțiva studenți din jurul „Făcliei”, înfierează cu adâncă revoltă sulească pe copiii cari au ajuns să-și batjocorească părinții lor suleștești și se întreabă, totodată, până când vor fi tolerați în mijlocul celorlalte studenți cari își urmează liniștiți drumul, purtându-se cuviincioși în societatea care îi apreciază și îi ajută!

D-I Leon Pșepelinschi, prefectul județului și președintele comitetului cetățenesc pentru ajutarea studenților, ne face cunoscut că demisionează din această demnitate.

Făclia se laudă că ne-a pus cu botul pe labe. Cam rare cazuri când copii pot pune oameni voinici în poziția de mai sus. Ar fi putut zice mai bine că voinicul nu dă atenție păcătosului; dar păcătosul nu tace și i se va da lecția cuvenită.

Atât deocamdată. Măsurile ce se vor lua îi vor face să-și amintească, că toamna se numără bobocii — și atunci vom vedea cine va rămâne cu botul pe labe. Deocamdată nu vom polemiza cu ei, fiindcă n'avem cu cine. Ei nu se pot urca până la noi și noi nu ne vom coborî până la ei.

Suntem informați că „Făclia” este subvenționată de averescani.

Aflăm că d. Edgar Sommer, directorul general al fabricii de hârtie și mucava din localitate și-a dat demisia din acest înalt post din motive de sănătate.

Sub directoratul d-sale, în colaborare cu d-l Ing. Lenggel, industria hârtiei a luat un mare avânt, aducând în același timp, un mare aport economic.

Duminică seara, capii autorităților, industriași, prieteni, cum și funcționarii fabricii de hârtie i-au oferit un frumos banchet la restaurantul „Comisu”, relevându-se cu această ocazie, necontestabilele merite ale d-lui Edgar Sommer, în ce privește organizarea și dezvoltarea fabricii de hârtie și mucava. Cu acceleratul de Luni seara, d. Edgar Sommer a părăsit localitatea, fiind condus de numeroși prieteni.

Redacția ziarului „Avântul” aduce și pe această cale, călduroase mulțumiri Administrației Casei Școalelor pentru suma ce binevoit să ne-o doneze pentru susținerea ziarului. Este singura „subvenție” pe care am primit-o. Bărfitorii noștri s'ia amintit, că nu ne ferim de a arăta publicului pe cei ce au bunăvoința a ne ajuta.

„Făclia” ziarul românesc (antisemit, tipărit de Sol. Löbensohn) al „generației tinere” a găsit nimerit să apară, pe amândouă părțile, cu cele mai neobrazate grosolanii și cu vre-o 3-4 epigrame (făcute de Fritz Löbensohn Lorian și tipărite cu litere de o șchioapă); dar n'a găsit nimerit să scrie, nici un rând, (fie și cu cele mai microscopice caractere) pentru pomenirea unui an dela moartea celui omâin și cel mai glorios Rege al tuturor Românilor. Ca să se știe.

Incendiul din comuna Borlești și lipsa de prevedere

Marți 17 c. populația satului Borlești a trecut prin adevărate momente de spaimă.

La ora 10 din noapte, strigăte, vaite, fluerături stridente și o lumină ca ziua, vesteau pașnicilor și obosiților locuitori începutul unui incendiu, în satul Puriceni, din această comună.

În mai puțin de 15 minute, cu toate obstacolele naturale ce desparte satul Puriceni de Borlești, erau la fața locului sute de bărbați, femei, fete și copii. Printre primii sosiți au fost: D-nii Gh. Stan secretar comunal, a cărui inițiativă de localizare este lăudabilă, apoi Gh. Iacob învățător, Gh. Sârghiș șeful postului Jandarmi și I. Nica șeful secției Jand. Tazlău.

Primele măsuri luate de poliția locală au fost de a se izola locuința bătrânului I. Stan Ștefănoia — fapt realizat prin munca și priceperea d-lui Gh. Stan.

Altă echipă de lucrători, sub conducerea sergentului Jand. activ Gh. Toma Purcaru, a lucrat la localizare isbutind să scoată, de sub flăcări, toate bărnele unei vechi case, laudă

și mulțumiri merită următorii tineri ce s'au purtat cu adevărat eroism în lupta cu flăcările: N. I. T. Prundu, I. Al. V. I. Purice, D. I. Hanțaro, I. T. Bicaianu, Pav. Gh. V. Purice.

Au ars complet 3 șuri și o casă, ca și multe unelte agricole, ce făceau parte din gospodăria locuitorului I. Bicaianu.

Focul a luat naștere în următoarele împrejurări:

În șura acoperită cu pae, a locuitorului I. Bicaianu, își găsisse loc un numeros viespar. Cum sus zisul locuitor nu putea intra în șura din frica viespilor și-a pus în gând să le pârlească, în timpul nopții. În acest scop, la ora 10 s'a dus cu o lumânare și la prima atingere, locuința bureloasă a vespărului s'a prefăcut în flăcări reușind astfel să aprindă și strașina șurii. Își poate oricine chipul spaima bietului locuitor care și-a dat foc singur gospodăriei, prin lipsa de prevedere.

Pagubele se ridică la circa 150.000 lei. Noroc că păgubitul mai are și alte locuințe.

Dă-ne Doamne, minte multă.

Un Asistent

Polite Protestate

Gh. Iftimia și Vas. Oan Peatra-N	3000
Al. V. a Toinei și V. Pingaru	7000
Alecu Buceanța	4000
Adolf Spitzer	9127 și 850
Gh. Borta Borlești	9000
Gh. V. și I. V. Popa I. C. Bateanu	1500
C. Lupu Siliștea	6000
I. Constantin Margineu	2000
Vă. Iurea D. Ganzet Brăz. Ard.	5803
A. Adler Tugheș	8000 și 3000
Vas. și Gh. Teleana Borlești	1200
I. Gația Peatra-N	800
Ștef. David Tazlău	10000
Leon Mănescu	20000
V. I. Grișea Zănești	1500

Trate

Ilion Kapișan	7003
Ioan Coman	4000
Grig. Găla	2488

AUDIATUR...

Față de atitudinea noastră de a apăra — publicând articolul unui profesor secundar — pe unul dintre cei mai de seamă dascăli ai liceului local — atacat în mod desgușător de necuviincios, tocmai de acei pentru care acel profesor a avut o deservită solitudine — directorii ziarului nostru au fost amenințați de grupul studenților răstăcitori dela „Făclia”, cu bătaia.

Cunoaștem trecutul acestor elemente, cari compromit tărand după ei, și pe studențimea pașnică, liniștită și civilizată și știm că „bătaia” le este o caracteristică a manifestărilor lor, fără de care nu pot acționa în nici un domeniu, în nici o împrejurare. Ei nu posedă acele norme de reacționare întrebunțate de oameni culti.

Gestul lor de amenințare este gestul prototip al mahalagiilor și al tuturor parvenitilor — asupra cărora cultura secundară și cea universitară nu poate avea absolut nici o influență.

Li prezintăm publicului, în adevărata lor postură, ca pe niște exemplare rare spre a-i cunoaște mai bine.

Și li avertizăm că nu ne e frică. Vom ști să ne apărăm — în momentul oportun — cu mâna armată.

Licențiați

D-I Ionel I. Gheorghită, avocat în baroul de Ilfov, fiul D-lui avocat Gheorghită din T-gul Neamț, a fost proclamat licențiat al academiei de înalte studii comerciale și industriale secția comerț, bancă-asigurări; în toamnă își va lua și licența la secția administrație, economie, consular, după care va avea dreptul de a funcționa în corpul consular și diplomatic.

COMPLET RENOVATĂ CU
MASINI SI LITERE NOU

TIPOGRAFIA JUD.
NEAMT

32 - STR. ALEX. CEL BUN - 32

EXECUTĂ CU PREȚURILE CELE
MAI AVANTAJOASE
ORICE LUCRĂRI DE
TIPOGRAFIE
SI DE
LEGĂTORIE DE CĂRȚI

Șantaj.

Cei dela Făclia, cărora nu li e frică decât de Dumnezeu — ceea ce nu înseamnă că nu tremură de atacurile Avântului — după ce se milogesc, intervenind prin persoane de prestigiu moral, să nu-i mai atacăm, scot un număr 'ntreg de insulte grave la adresa noastră. Le vom cei socoteală prin justiție.

IOAN TURNEA
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă No. 254
PIATRA-N.

Tip. Județului Neamț
Piatra-N. str. Alex. cel Bun 3